

Όνομα:

Σχολείο:

Τμήμα:

Αρχαϊκή Εποχή Αθήνα και Σπάρτη (Μέρος Α)

Α. Οι δύο πιο γνωστές ελληνικές πόλεις από την Αρχαϊκή Εποχή είναι η Αθήνα και η Σπάρτη. Πιο κάτω βλέπετε ένα σύγχρονο καρτούν που αναπαριστά ένα Αθηναίο και ένα Σπαρτιάτη. Παρατηρώντας το καρτούν τι υποθέσεις μπορείτε να κάνετε για τον τρόπο ζωής στις δύο αυτές αρχαίες πόλεις;

ΑΘΗΝΑ

ΣΠΑΡΤΗ

Υποθέσεις

Από το σκίτσο φαίνεται ότι στην Αθήνα ενδιαφέρονταν για τα γράμματα, ενώ στη Σπάρτη ασχολούνταν με την πολεμική τέχνη.

Β. Αφού μελετήσετε τις πηγές που έχετε στη διάθεσή σας, απαντήστε στα πιο κάτω ερωτήματα για κάθε πόλη. Οι αριθμοί στην κάτω αριστερή γωνία σας δείχνουν τις πηγές στις οποίες μπορείτε να βρείτε απαντήσεις για τα ερωτήματα που μελετάτε σε κάθε περίπτωση.

Ερώτημα	Σπάρτη	Αθήνα
Ποιες ήταν οι τρεις ομάδες ανθρώπων που κατοικούσαν εκεί και με τι ασχολούνταν;	A) Σπαρτιάτες B) Περίοικοι Γ) Είλωτες(δούλοι)	A) Αθηναίοι B) Μέτοικοι Γ) Δούλοι
Ποια ομάδα έπαιρνε τις αποφάσεις;	Οι άνδρες Σπαρτιάτες που ήταν πάνω από τριάντα χρόνων.	Οι άνδρες Αθηναίοι
Πώς λαμβάνονταν οι αποφάσεις;	Τα σοβαρά ζητήματα τα συζητούσαν στην Απέλλα και έπαιρναν αποφάσεις. Εκεί ανακοινώνονταν τα θέματα και οι Σπαρτιάτες έλεγαν τη γνώμη τους, αν συμφωνούσαν ή διαφωνούσαν.	Όλοι οι άνδρες Αθηναίοι ελεύθεροι πολίτες συμμετείχαν στην Εκκλησία του Δήμου, εκεί όπου έπαιρναν τις πιο μεγάλες αποφάσεις.
Οι γυναίκες είχαν δικαίωμα να συμμετέχουν στις αποφάσεις;	Οι γυναίκες δεν είχαν δικαίωμα να συμμετέχουν στις αποφάσεις.	Οι γυναίκες δεν είχαν δικαίωμα να συμμετέχουν στις αποφάσεις.
Υπήρχαν ομάδες ανθρώπων που δεν είχαν κανένα δικαίωμα; Ποιες ήταν;	Οι περίοικοι και οι είλωτες δεν είχαν κανένα πολιτικό δικαίωμα.	Οι μέτοικοι και οι δούλοι δεν είχαν κανένα πολιτικό δικαίωμα.

Ερώτημα	Σπάρτη	Αθήνα
Ποιες ήταν οι κύριες ασχολίες των ανδρών;	Οι Σπαρτιάτες δεν ασχολούνταν με οποιοδήποτε επάγγελμα. Υποχρέωσή τους ήταν να γυμνάζονται και να είναι ετοιμοπόλεμοι . Πάνω από όλα ήταν η προστασία τους πόλης τους.	Οι άνδρες Αθηναίοι περνούσαν τις ώρες τους στα γυμναστήρια ή στην Αγορά, όπου συζητούσαν διάφορα πολιτικά ζητήματα. Πήγαιναν επίσης στα θέατρα όπου παρακολουθούσαν τραγωδίες και κωμωδίες. Κάποιοι ήταν φιλόσοφοι. Κάποιοι άλλοι ήταν οι πρώτοι ιστορικοί.

<p>Ποιες ήταν οι κύριες ασχολίες των γυναικών</p>	<p><i>Οι ελεύθερες Σπαρτιάτισσες ασκούσαν και μορφώνονταν. Παράλληλα αναλάμβαναν και την ανατροφή των παιδιών –μέχρι να γίνουν επτά χρονών</i></p> <p style="text-align: right;">4</p>	<p><i>Η αποστολή της καλής γυναίκας ήταν να φυλάει τον οίκο (σπίτι) και με τη βοήθεια των δούλων της να φροντίζει όλα να λειτουργούν αποτελεσματικά. Επίσης, αποστολή της ήταν να αποκτά παιδιά. Περνούσαν το μεγαλύτερο μέρος της ημέρας τους στον γυναικωνίτη, συνήθως στον πάνω όροφο του σπιτιού, γνέθοντας, πλέκοντας ή υφαίνοντας στον αργαλειό.</i></p> <p style="text-align: right;">12</p>
<p>Ποια ήταν η εκπαίδευση των αγοριών;</p>	<p><i>Τα αγόρια ζούσαν σε ομάδες (μακριά από την οικογένεια) και εκπαιδεύονταν στις πολεμικές τέχνες για να γίνουν ικανοί στρατιώτες. Έμεναν όλοι μαζί μέχρι τα 30 τους χρόνια. Μάθαιναν τα απαραίτητα γράμματα (γραφή, ανάγνωση, μουσική, χορό). Εκπαιδεύονταν πολύ σκληρά για να αντέχουν της δυσκολίες, και κατά τις μάχες ή να νικούν ή να πεθαίνουν.</i></p> <p style="text-align: right;">6,7</p>	<p><i>Όταν γίνονταν επτά χρονών, τα αγόρια άρχιζαν να πηγαίνουν με τη συνοδεία ενός δούλου παιδαγωγού στο γραμματιστή, που του μάθαινε να διαβάζουν, να γράφουν και να λογαριάζουν (μαθηματικά). Πήγαιναν επίσης στον κιθαριστή που τούς μάθαινε να παίζουν κιθάρα και λύρα. Μετά πήγαιναν στρατιώτες και υπηρετούσαν δυο χρόνια.</i></p> <p style="text-align: right;">13</p>
<p>Ποια ήταν η εκπαίδευση των κοριτσιών;</p>	<p><i>Τα κορίτσια δεν έφευγαν από τις οικογένειές του για να εκπαιδευτούν, αλλά μορφώνονταν όπως και τα αγόρια και ασκούσαν στα γυμναστήρια. Μάθαιναν να παλεύουν, να ρίχνουν το δίσκο και το ακόντιο, το οποίο είναι όπλο πολεμικό. Οι Σπαρτιάτες πίστευαν ότι με αυτό τον τρόπο θα έπλαθαν γερό σώμα και θα γίνονταν αργότερα άξιες μητέρες.</i></p> <p style="text-align: right;">8</p>	<p><i>Δεν υπήρχε καμιά εκπαίδευση για τα κορίτσια – ό,τι μάθαιναν ήταν από συγγενείς και άλλες γυναίκες στο σπίτι τους.</i></p> <p style="text-align: right;">13</p>

Αρχαϊκή Εποχή

Αθήνα και Σπάρτη (Μέρος Β)

Γ. Αφού μελετήσεις προσεκτικά τον πίνακα που συμπλήρωσες στη δραστηριότητα Β (Μέρος Α), απάντησε στις πιο κάτω ερωτήσεις.

Γ.1 Σημείωσε 3 διαφορές ανάμεσα στη ζωή των ανθρώπων στις δύο πόλεις (Αθήνα και Σπάρτη)

1. Τα αγόρια στη Σπάρτη ζούσαν ομαδικά μακριά από τις οικογένειές τους μέχρι την ηλικία των 30, ενώ στην Αθήνα τα αγόρια ζούσαν με την οικογένειά τους.

2. Οι Σπαρτιάτες ασχολούνταν μόνο με πολεμικές προετοιμασίες, ενώ οι Αθηναίοι πήγαιναν θέατρο και συμμετείχαν σε φιλοσοφικές συζητήσεις.

3. Οι Σπαρτιάτισσες μορφώνονταν κι ασκούσαν, ενώ οι Αθηναίες δε λάμβαναν καμία επίσημη εκπαίδευση.

Γ.2 Σημείωσε 3 ομοιότητες ανάμεσα στη ζωή των ανθρώπων στις δύο πόλεις (Αθήνα και Σπάρτη)

1. Η κοινωνία των ανθρώπων ήταν χωρισμένη σε τρεις παρόμοιες ομάδες

2. Πολιτικά δικαιώματα είχαν μόνο οι άντρες Αθηναίοι και Σπαρτιάτες

3. Οι γυναίκες δε συμμετείχαν στις αποφάσεις της πόλης .

Γ.3 Ήταν ίδια η ζωή για όλους του ανθρώπους τους κατοίκους της κάθε μιας από αυτές τις πόλεις; Γιατί;

Η ζωή στις πόλεις αυτές δεν ήταν η ίδια για όλους. Οι Αθηναίοι και αντίστοιχα οι Σπαρτιάτες απολάμβαναν όλα τους τα δικαιώματα , αφού αυτοί είχαν τον πρώτο λόγο. Οι μέτοικοι και αντίστοιχα οι περίοικοι ασχολούνταν με εμπορικά επαγγέλματα και καλλιέργεια της γης, γιατί ήταν 'ξένοι'. Οι δούλοι έκαναν όλες τις βαριές δουλειές, επειδή ήταν οι αιχμάλωτοι πολέμων.

Γ.4.1 Εσύ σε ποια από τις δύο πόλεις θα προτιμούσες να ζεις;

Γ. 4.2 Γιατί; (δώσε τουλάχιστον δύο λόγους)

Όποια άποψη και να υποστηρίξεις είναι δεκτή, αφού είναι η προσωπική σου επιλογή. Μην ξεχάσεις όμως να τη δικαιολογήσεις.

Σημείωσε 3 διαφορές ανάμεσα στη ζωή στην Αθήνα και τη Σπάρτη και στη ζωή στην Κύπρο σήμερα.

1. Κορίτσια και αγόρια στην Κύπρο λαμβάνουν την ίδια υποχρεωτική μόρφωση.

2. Άντρες και γυναίκες στην Κύπρο έχουν πολιτικά δικαιώματα.

3. Πλούσιοι, φτωχοί, αξιωματούχοι και μη, έχουν τις ίδιες νομικές υποχρεώσεις.

Σημείωσε 3 ομοιότητες ανάμεσα στη ζωή στην Αθήνα και τη Σπάρτη και στη ζωή στην Κύπρο σήμερα.

1. Και στην Κύπρο σήμερα τα αγόρια έχουν υποχρεωτική στρατιωτική θητεία.

2. Όπως στην Αθήνα(οι10 στρατηγοί) έτσι και στην Κύπρο οι βουλευτές εκλέγονται από το λαό.

3. Σήμερα υπάρχει η βουλή όπου ψηφίζονται οι νόμοι, κάτι ανάλογο με την Εκκλησία του Δήμου και την Απέλλα που παίρνονταν οι αποφάσεις.

Δ. Διαβάστε ξανά την πηγή 12 στο Μέρος Α, η οποία περιγράφει τη ζωή των γυναικών στην Αρχαία Αθήνα. Σήμερα η ζωή των γυναικών είναι πολύ διαφορετική. Γιατί νομίζετε έγινε αυτή η αλλαγή; Προσπαθήστε να σκεφτείτε όσους περισσότερους λόγους μπορείτε.

Η ζωή των γυναικών σήμερα είναι πολύ πολύ διαφορετική, γιατί η γυναίκα αντιμετωπίζεται ως ίση με τον άντρα. Η γυναίκα μορφώνεται, εργάζεται άρα είναι οικονομικά ανεξάρτητη και έχει πολιτικά δικαιώματα.

Ε. Διαβάστε ξανά τις πηγές 6 και 7 στο Μέρος Α, που περιγράφουν την εκπαίδευση των αγοριών στην Αρχαία Σπάρτη. Η εκπαίδευση τους ήταν πολύ διαφορετική από την εκπαίδευση των παιδιών σήμερα. Γιατί νομίζετε έγινε αυτή η αλλαγή; Προσπαθήστε να σκεφτείτε όσους περισσότερους λόγους μπορείτε.

Η εκπαίδευση των παιδιών σήμερα είναι πολύ διαφορετική από εκείνη της αρχαίας Σπάρτης. Κύριο μέλημα σήμερα είναι τα παιδιά στο σχολείο να περνούν ευχάριστα, να κοινωνικοποιούνται, να μαθαίνουν γνώσεις, δεξιότητες και αξίες που θα τους βοηθήσουν να γίνουν υπεύθυνα και δημοκρατικά άτομα.

ΣΤ. Πιστεύεις ότι όλα τα παιδιά της τάξης σου έδωσαν τις ίδιες απαντήσεις με σένα στα ερωτήματα Δ και Ε; Γιατί;

Οι απαντήσεις των παιδιών σίγουρα θα έχουν κοινά σημεία, αλλά και σε άλλα θα διαφέρουν. Όλοι οι μαθητές έχουν κοινές αναφορές, αφού μοιράζονται την ίδια τάξη. Το κάθε παιδί όμως απάντησε βασισμένο στα προσωπικά του βιώματα και τις δικές του εμπειρίες.